

ยาเสพติด: มิติทางประชากร และความเสี่ยงด้านสุขภาพ

จิตตินี จันทรวงษา, วิพุธ พูลเจริญ, วิวัฒน์ พีรพัฒน์โกติน, กานต์วี วิจิธรรม,
กุลชรี ตันศุภผล, ฟารีดา ขจัดมาร, กฤติยา ศศิภูมินทร์ฤทธิ์
ศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลและนโยบายเอดส์¹

บทคัดย่อ

ผู้เข้ายาเสพติดชนิดฉีดเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวี จากข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี พบว่าอัตราการติดเชื้อของประชากรกลุ่มนี้ยังคงสูงอย่างต่อเนื่องถึงเกือบ ร้อยละ 50 สาเหตุการติดเชื้อส่วนใหญ่เกิดจากการใช้เข็มฉีดยาและอุปกรณ์ร่วมกัน แต่ข้อมูลจากสถาบันบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดกลับแสดงให้เห็นว่า มิใช่มีเพียงผู้เข้ายาเสพติดชนิดฉีดเท่านั้นที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ แต่ผู้ใช้สารเสพติดประเภทอื่น เช่น ยาบ้า และสุรา ก็มีอัตราการติดเชื้อเอชไอวีสูงเช่นกัน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาดประชากรผู้เข้ายาเสพติด โครงสร้างอายุประชากร ความสัมพันธ์กับประชากรกลุ่มอื่นๆ ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี และพลวัตของพฤติกรรมการใช้สารเสพติดและการมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้ข้อมูลจากการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อเอชไอวีประจำปี และข้อมูลจากสถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งการทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้เข้ายาเสพติดทุกประเภทที่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาน้อยลง อันเป็นผลเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังของรัฐบาล ทำให้การเข้าถึงและการติดตามเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวีในประชากรกลุ่มนี้ทำได้ยากมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีผู้เข้ายาเสพติดอยู่จำนวนหนึ่ง รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากไม่มีมาตรการการป้องกันการติดเชื้อสำหรับประชากรกลุ่มนี้อย่างจริงจัง

¹ 104 ถนนราชดำริ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 02-252-4904, 02-252-4906 โทรสาร 02-252-4905